

OTUTA MINI ROBIA MIVELERI

1. GERI ROBIA AYUZO KILE AGU E'YO NIPI ANGIRIRI LE RI

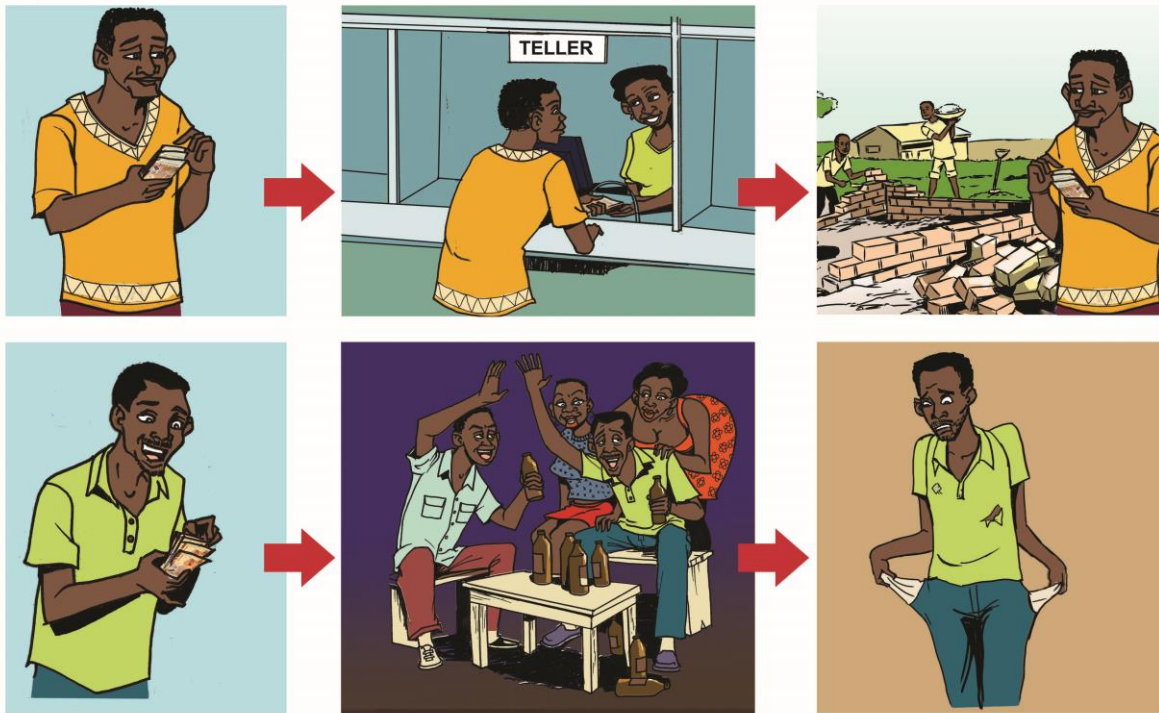
1) *Ipe afa mini eco ovu eyi kokokuri*

Le mi isu afa mini eco ovu yi kokokuri de nga mi isuni afa ayiko zuuzu 'diyi kuru. Ecetasi le mi isu mivele anzi ma fizi de nga mi ayuni mivele robia iwa ma dria vini bongo ajeru 'diyi ma dria kuru.

Agupi ■ Oku ■ ' Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■' Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■ 'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

2) *Ipe afa mini orodruru ndeniri*

Le mima otu otuta mini ecozu mivele robia ayuzu geri kililirurisi. Mi ega e'yo afa mini le isu mi edria ecekokoru 'diyi, mini ecozu mi otuta otuzu afa nderi isuzu. Ecetasi, ika le angu je eli towi (5) ma ale, le mima e'do mivele robia 'ba kala angu nde jezu. Ika asi 'ba afa mini leri isuzu, mi eco isu ra.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■' Ba azi ngapi gamete be ■
'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

3) **Otuta robia ayuzu mivele akuari**

Le emivele otuta ma ovu e'yo emini le isuri ma dria, le iniki emi nga robia otuta 'di dri isu ngua ya ri ra. Emi eco afa emini le akua 'diyi isu ra te emi econi 'ba alu alu ma leta fe ku. Ecetasi, emi eco sukulu emini le emivele anzi jizu 'diyi pe tualu arojo emini anzi jizu 'diyi pe, robia emini isuri vusi.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■
'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

4) **Inda robia e'yo mini le isu 'diyi isuzu**

Ika mivele otuta otu 'bo, l'ba otuta robia ndazu e'yo nde isuzu. Ika robia nda ti, mi e'do afa ecopi mini robia fepi geri akuasi (ekile iribi ezoza aku dria ozizaruri le, mutufali 'beza le, funyo osiza le vini afa ekile mugati edeza le). Mi eco vini robia mini ebi ayuri ma ombgo omvira mini ecozu afa azi mini otu 'diyi 'yezu.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■
'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

5) **Mi oti otita robia mi driari ma ombgo vusi**

Ika e'yo mini le 'ye 'diyi otu 'bo, mi onda yima aje. Le mima ayu robia mivuri ma drilea ku. Mini otita otiria, le inira kini afa ma ajeni i oja sawa ciria. Afa andrusi ajeni ovuzu 100,000 ri drusi 120,000.

<u>BUDGET</u> <u>January</u>		
1	FOOD	
2	TRANSPORT	50,000 F
3	School Fees	30,000 F
4	Medical	200,000 F
5	Savings	30,000 F
6		50,000 F

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■ 'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

6) Mi ayu robia otita mini otiri vusi

Eri muke mini robia mini ayuri otizu ci ecetasi mi eco buku i'du robia mini ayu 'diyi osizu va o'du vusi. 'Dini mi azako geri mini mivele robiari ayuzuri nezu cici. Mi ani afa mini ega kini mi eco ovu yi koko ra 'diyi ne. Ika mivele robia ma tamba ero alea, le mi ni e'yo siza ero-a ecepi kini mi ayu robia 'dipi dika i'ba 'dipiri ecezu.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■
'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

7) Mari isuza ma ewa yo te mari nderi ma ofeza mba onzi

Ika mari 'du, le ini mi nga mivele loni ayu ngoniru dika mi nga ofe ngoniru ya ri- Mi oja mivele otita ku. Mi ayu mari e'yo mini mari e'duzuri 'yezu. I'du loni mari nduni ofezuku.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■
'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

8) I'ba mivele robia kala dika l'ba aziri azi ngazu mini

'Ba azi 'diyi api robia yini isu aziarisi. Le mi ovu 'ba 'diyi le ku. Mi eco robia mini isurisi tojari ma tizi, share je tualu afa azi 'diyi 'be. Imba mivele robia ma ta kala dika l'ba azini mini azi ngazu. Eri drozi nga mi azako azi ka ovu yo, ika drile onzi isu kaniku azo ka mi bi onzi onzi ria.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■
'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

9) Mi aci mivele kadi ero veleri be ku

Ika ovu robia 'be mi dria, mi eco eza iwakokoru. Mi o'bi lu robia mini otu ayuzuru o'du 'dasiri 'du mi dria i. I'ba vini mi rua robia azi were mi azakozu e'yo azi ka robia le ria. Ika aci kadi ero veleri be, mi nga robia eza ra.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■
'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

10) Ika avita robia si ri avi, mi nga robia avi ra

Avita robia si 'diyi ma esele ndundu tre. Avita azi 'diyi ma eselea karata ci, avita mupira le 'diyi ci, azi 'diyi pie. Ika vini tojari e'do bada badaru, mi nga robia avira. 'Ba azi 'diyi avita avi

pale mudri, yi robia avi 100,000/= te kaki nde pale alu ra, ecoki orodri isu 50,000/= de aviki robia 'dapi 'bo.

Agupi ■ Oku ■ ' Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■ 'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

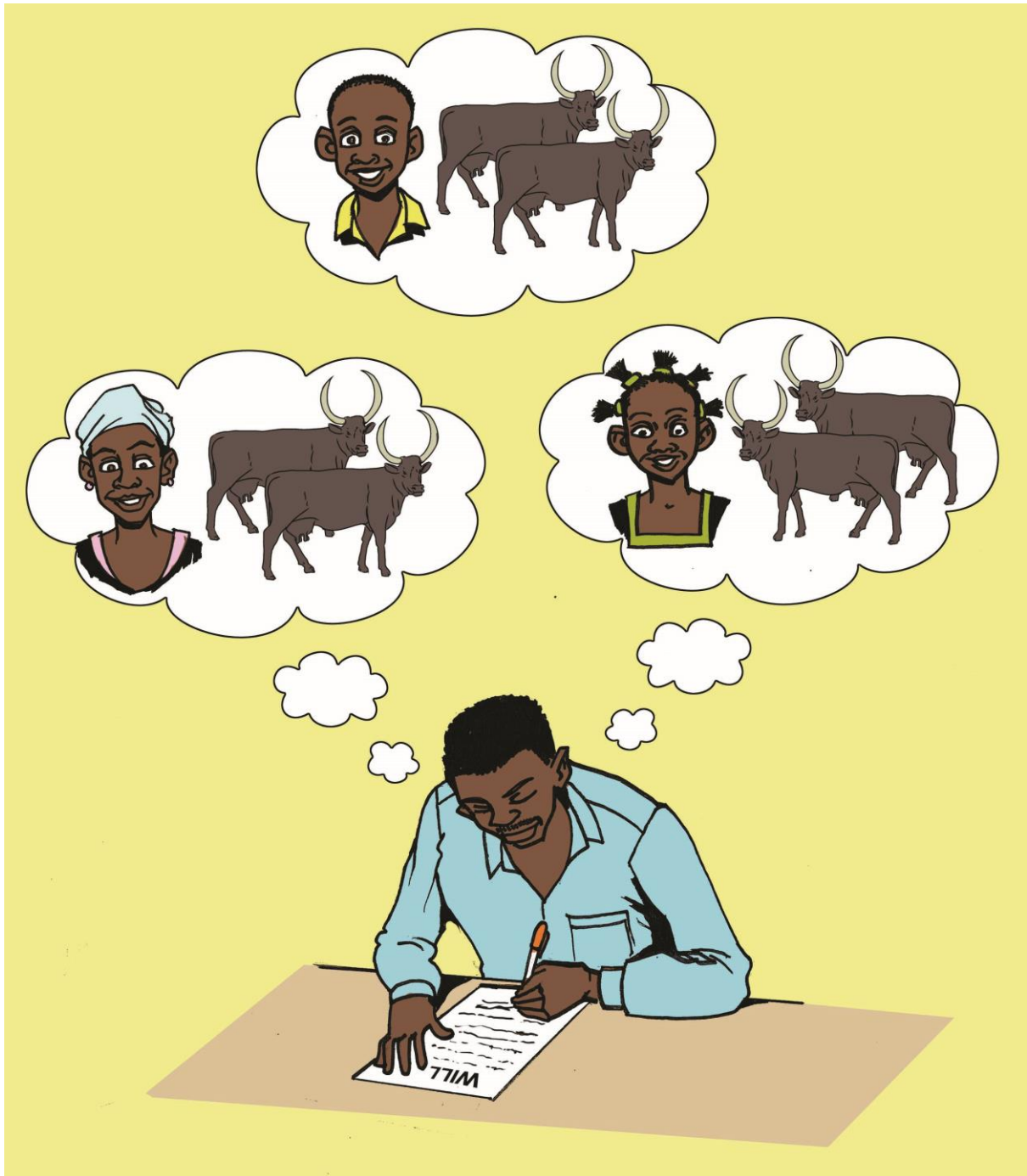
11) Mi ayu robia 'ba mini ati ati 'diyi ma ruari onduasi

Africa-a 'doa, mi agupi isu oku be, ezoanzi vini anzi akua 'diyi atiria karakara. Le imba 'ba 'diyi ma ta geri nyaka vusi, arosi, fizisi azini josi. Le mi o'du 'ba badakaru ku dika mi otu otuta mini ecozu yi atizu ri kililiru.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■ 'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

12) Isi e'yo aziza ci

Mini ecozu nezu kini afa mini isu mima edriari ma ovuki 'ba mini le 'diyi ma dria, le isi azita ci. Azita mini siri ni nga ece kini ile 'bama fe mivele afa a'dipini. Te ika mivele azita si 'bo, le afa mini avi kaniku ozi 'diyi ma ovuki azita 'di ma alea ku. Dika ika afa azi je, le l'ba azita nde ma alea indi.

Agupi ■ Oku ■ 'Ba deza ■ 'Ba ode ■ 'Ba calua ■ 'Ba tawunia ■ 'Ba azi ngapi gamete be ■
 'Ba azi ngapi yisi 'diyi ■

E'yo were azile 'yezaru drata agu azi niri ma vutia sizaru ri

'Diri e'yo azile azini afa ecepi adaru asizo (ru)...dri (pari) ..... pari dukani azini joni ovuzo amboru.....dri ria.Ali e'yo mani ndra azile azini afa ecepi adaru 'dii woro te. A pe..... azini..... eyi e'yo mani azile 'di edezo azini afe azita mari,drati azini afa ecepi adaru 'di ma aje ofezo. 'Ba ma jo ta mbapi Vera dri, aku robia.....Uganda dri. Aku robia .....Uganda dri mavile ero alea (ero ru niri)..... 'ba fe ..... dri. Aku ma nyaku.....dri ..... (pari niri) 'ba fe.....
Afa dria asipi azini afa orodriru madri ru kupi wura ci azini ecele 'dii azini pari ci erini ovuzo, aku eyi trotro ma anzi.....azini .....ni.

Mba o'du..... 20.....

Dritiza

.....

Dritipiri agu e'yo azipi afa ivileri ma dria erima drata vutia ri kile dika erima e'yo azile asizo azini afa ecepi adaru ama andratiasi ri, iritro ama ci sawa alu ria, azini ati dri agu e'yo azipi afa ivileri ma dria erima drata vutia ri ma andratiasi.

.....

.....

.....

2. GERI E'YO ADARI 'YEZO RI

LE AMA MA OFE
ROBIA TAMBAZU
DRILEONZI SI!!

"Otita robia ayuzo ri eri otita e'dapi afa mini le edele mima robia siri dri"

Asisile robia dririco ovu sawa weresi, kile fuzo amve mari alea risi, aje o'du alualu driri ofezo robia aizo omvizo ndo ri kokoru, sukulu fizi ofezo, kaniku robia tambazo e'yo le agbari risi kaniku afa lele risi. Asisileyi vini eco ovu sawa ezu, robia tambazo jo kaniku sawa azi kuzo ri vutia. Edeta robia ayuza driri nga mi aza ko mima **lonyiyi awazo** asisile karakara 'dii esuzo.

Mi eco afa na eyi ede mima robia si: mi ayu te, mi tani mba, mi 'ba afa orodriru ria:

- Mi robia **ayu** afa lele o'du alualu si kile nyaka, jo, acipa, bongo, tambaza alata si, mari ofeza, aziniafa okporu kukile mupira neza, ewa jeza azini afa azi 'di pie.
- Mi robia **tambae** e'yo ruu mini e'yo ega ku 'dii, drileba mini e'yo egazo drinia ku, kaniku asisile robia ni sawa alia azini agavusi 'dii.
- Mi **robia 'ba** afa orodriru tujara niria robia esuzo sawa ezu vutia.

Embata ndepi woro geri woko na mima robia edri driri eri were yozo te ewaru edezo:

**Mi ayu ondua si
Embata ni enyiaenyia
I'ba afa orodriru ria kililiru**

"Otita robia ayuzo alari mi aza ko afa mini leri ofezo azini tambazo afa mini lele rini."

Orodri otita robia ayuzo ri dri

- Eri fe egata feza ayuzo azini tambazo rini ovu ewa kokoru
- Eri fe robia ma ayuta ni ma ovu kilili
- Eri fe tambaza robia driri inzitaru
- 'Ba ka vutini obira, eri fe mini asisile robia driri esuzo
- Eri fe mini robia midri ri oceso

3. INI OTITA ROBIA AYUZO RI MA DRIA E'YO RA YA?

AVITA ZITA RURI – KIRIKIRISI MI OMVI ZITA 'DII:

1. Le mima mba esele si turualu ma dria robia mini esule ri ni ri dri?

Le mima mba ogogo esele 20/100 mima robia esule mba alualusi ri ni. Te, omgbo 'dii sopa mima asisile robia tambazo azini robia esule risi.

2. Le mima ovu ogogorobia omgbo mba si ri dri be mini tambale mima ero robia dri e'yo mbeleru ri drisi?

Le mima ovu ogogo mba 6 robia esule mivile ero robia tambazo ria ovuzo ngonde e'yo mbeleru risi, kile drileonzi, azo, drati, baza, kaniku azi ako yi.

3. Tambaza mima mari sawa 'disi ri dri okpo aga robia tambaza asisile ewu drilea rini ri a'dusi?

Ovuzo mari pie ri ajeru e'yo tre yisi:

- ✓ Ika ofeta eccera, aje robia omvizaru ri tuu oru.
- ✓ Ofeta ako ni avita fe mari esuzo ewu drilea risi.
- ✓ Fizi robia omvizaru orodri pieri ma dria ri eco kalafe robia mini nga ofeleri otu azini drileonzi robia omvizaru orodri pieri ofezo robia 'yezo afa lele okporu 'dii jezo risi.

4. ISI MIMA OTITA ROBIA AYUZO RI

	Mba 1	Mba 2	Mba 3	Mba 4	Mba 5	Mba 6
ROBIA ESULERI						
Robia woro esuleri						
ROBIA TAMBALERI						
ROBIA AYULERI:						
Mari ofeleri						
Robia ayuza						
Tujara-ari						
Robia ayule ecekokoru ri						
Robia ayule mima leta siri						
Robia ayule woro ri						